

SEKCJA 1: Identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa

Identyfikator produktu: Okoren Bistro

Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane: Zastosowanie zidentyfikowane: płynny środek do maszynowego mycia naczyń, z chlorem
Zastosowanie odradzane: nie określono**Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki:**Dystrybutor: NORDEN Sp. z o.o.
ul. Holenderska 4, 05-152 Czosnów
Tel. 22 751 00 16, fax. 22 785 10 03norden@post.pl

Telefony alarmowe: 0 691 71 22 90, 012 658 48 70 – godz. 8.00 – 16.00

Adres e-mail osoby odpowiedzialnej za kartę charakterystyki: norden@post.pl**SEKCJA 2: Identyfikacja zagrożeń****Klasyfikacja substancji lub mieszaniny**

C: R35

Zagrożenie dla zdrowia człowieka

Powoduje poważne oparzenia.

Zagrożenie dla środowiska

Mieszanina nie zawiera składników sklasyfikowanych jako niebezpieczne dla środowiska. Poprzez zmianę pH może wpływać negatywnie na organizmy wodne.

Zagrożenia fizyczne/chemiczne

Brak.

Elementy oznakowania:**Symbole zagrożenia i znaki ostrzegawcze:**

C – produkt żrący

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia:

R35 – powoduje poważne oparzenia.

Zwroty określające warunki bezpiecznego stosowania:**S26** – zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza.**S28** – zanieczyszczoną skórę natychmiast przemyć dużą ilością wody z mydłem.**S37/39** – nosić odpowiednie rękawice ochronne i okulary lub ochronę twarzy.**S45** – w przypadku awarii lub jeżeli źle się poczujesz niezwłocznie zasięgnij porady lekarza – jeżeli to możliwe pokaż etykietę.**Składniki niebezpieczne:** wodorotlenek sodu;

Zgodnie z dyrektywą 648/2004:

<5% - fosfoniany

Inne zagrożenia:

SEKCJA 3: Skład/informacja o składnikach**Mieszaniny:**

niebezpieczne składniki:

Identyfikator produktu	Zawartość %	Klasyfikacja wg 67/548/EWG	Klasyfikacja CLP	
			Klasa zagrożenia i kody kategorii	Kody zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia
Wodorotlenek sodu CAS: 1310-73-2 WE: 215-185-5 Nr indeksowy: 011-002-00-6 Nr REACH: substancja podlega przepisom okresu przejściowego	5 - 15	 C: R35	Skin Corr. 1A	H314
Kwas 2-fosfonobutano-1,2,4-trikarboksylowy CAS: 37971-36-1 WE: 253-733-5 Nr indeksowy: - Nr REACH: substancja podlega przepisom okresu przejściowego	1 - 5	 Xi: R36/38	Eye Irrit.2 Skin Irrit.2	H319 H315

Pełna treść zwrotów R i H w sekcji 16

SEKCJA 4: Środki pierwszej pomocy**Uwagi ogólne**

W przypadku awarii lub wystąpienia jakichkolwiek niepokojących objawów lub w razie wątpliwości zasięgnąć porady lekarza. Przedstawić niniejszą kartę charakterystyki, opakowanie lub etykietę. Produkt żrący, alkaliczny, przenikający w głąb tkanek – objawy mogą być zauważalne dopiero po upływie pewnego czasu od momentu narażenia

W przypadku kontaktu ze skórą:

Umyć zabrudzoną skórę wodą z mydłem, spłukać dokładnie wodą, w przypadku pojawienia się podrażnienia, rumieni ran oparzeniowych natychmiast skontaktować się z lekarzem.

W przypadku kontaktu z oczami:

Przepłukać oczy przez kilkanaście minut (ok. 15) dużą ilością wody, trzymając powieki szeroko rozwarte. Unikać silnego strumienia, ze względu na niebezpieczeństwo uszkodzenia rogówki, natychmiast skontaktować się z lekarzem.

Narażenie inhalacyjne:

W razie zawrotów głowy lub nudności wyprowadzić poszkodowanego na świeże powietrze, w razie braku szybkiej poprawy zasięgnąć porady lekarza. W razie wystąpienia niepokojących objawów natychmiast skontaktować się z lekarzem.

W przypadku połknięcia:

Natychmiast skontaktować się z lekarzem. Nie wywoływać wymiotów. Podać do wypicia dużą ilość wody. Nigdy nie podawać doustnie niczego osobie nieprzytomnej.

Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia:

Kontakt ze skórą: powoduje poważne oparzenia

Kontakt z oczami: powoduje poważne oparzenia, może powodować trwałe uszkodzenie oczu

Układ oddechowy: wdychanie stężonych par produktu może powodować podrażnienia błon śluzowych nosa, gardła i dalszych odcinków układu oddechowego, problemy z oddychaniem, kaszel, duszności.

Przewód pokarmowy: spożycie preparatu wywołuje objawy zatrucia pokarmowego – bóle brzucha, nudności, wymioty; wywołują oparzenia chemiczne błon śluzowych jamy ustnej, języka, gardła i dalszych odcinków przewodu pokarmowego z ryzykiem perforacji.

Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym:

Decyzję o sposobie postępowania podejmuje lekarz po ocenie stanu poszkodowanego.

SEKCJA 5: Postępowanie w przypadku pożaru**Środki gaśnicze:**

Odpowiednie środki gaśnicze: Stosować metody gaśnicze odpowiednie do warunków otoczenia.

Niewłaściwe środki gaśnicze: -

Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną: Brak.

Informacje dla straży pożarnej:

Pojemniki znajdujące się w strefie pożaru chłodzić rozproszonym strumieniem wody, o ile jest to możliwe usunąć ze strefy zagrożenia. W przypadku pożaru w zamkniętym pomieszczeniu należy stosować odzież ochronną i aparat oddechowy na sprężone powietrze. Nie dopuszczać do przedostania się wody gaśniczej do wód powierzchniowych, gruntowych i kanalizacji.

SEKCJA 6: Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska**Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych**

Dla osób nienależących do personelu udzielającego pomocy: zawiadomić o awarii odpowiednie służby. Usunąć z obszaru zagrożenia osoby niebiorące udziału w likwidacji awarii.

Dla osób udzielających pomocy: Zadbaj o odpowiednią wentylację, stosować indywidualne środki ochrony. Nie wdychać par produktu.

Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:

Zapobiegać rozprzestrzenianiu się oraz przedostaniu do kanalizacji i zbiorników wodnych, poinformować władze lokalne w przypadku niemożności zapewnienia ochrony.

Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia:

Zapobiegać rozprzestrzenianiu się i usuwać poprzez zebranie na materiale absorpcyjnym (piasek, trociny, ziemia okrzemkowa, absorbent uniwersalny), zanieczyszczony materiał umieścić w odpowiednio oznakowanych pojemnikach w celu utylizacji zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Odniesienia do innych sekcji

Postępowanie z odpadami produktu – patrz sekcja 13 karty.

Środki ochrony indywidualnej – patrz sekcja 8 karty.

SEKCJA 7: Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie**Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania:**

Unikać kontaktu z oczami. Unikać kontaktu ze skórą. Unikać rozlewania. Unikać wdychania par produktu. Nie mieszać ze środkami kwaśnymi. Pracować zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny: nie spożywać pokarmów i napojów, nie palić w miejscu pracy, myć ręce po użyciu, zdjąć zanieczyszczoną odzież i sprzęt ochronny przez wejściem do miejsc przeznaczonych do spożywania posiłków.

Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności:

Przechowywać w chłodnym, suchym, dobrze wentylowanym pomieszczeniu w prawidłowo oznakowanym szczelnie zamkniętym oryginalnym pojemniku, poza zasięgiem dzieci. Nie składować materiałów nasączonych produktem. Unikać bezpośredniego działania promieni słonecznych i źródeł ciepła. Magazynować z dala od silnych kwasów i metali takich jak cynk, ołów, cyna, aluminium oraz ich stopów. Składować przez okres nie dłuższy niż 24 miesiące.

Szczególne zastosowanie(-a) końcowe: płynny środek do maszynowego mycia naczyń, z chlorem

SEKCJA 8: Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej

Parametry dotyczące kontroli:

Normy ekspozycji dla zagrożeń zawodowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy z dnia 29 listopada 2002 r. (Dz. U. Nr 217, poz. 1833 z późn. zm.).

Składniki dla których obowiązują normy ekspozycji.

Nazwa / rodzaj związku	NDS	NDSch	NDSP
	mg/m ³		
Wodorotlenek sodu	0,5	1	-

Kontrola narażenia:

Stosowne techniczne środki kontroli: zalecane jest stosowanie wentylacji ogólnej pomieszczenia.

Indywidualne środki ochrony, takie jak indywidualny sprzęt ochronny:

Ochrona oczu lub twarzy:

Stosować okulary ochronne lub maskę zabezpieczającą twarz (zgodne z normą EN 166).

Ochrona skóry:**Ochrona rąk:**

używać rękawic ochronnych odpornych na działanie chemikaliów wykonanych z gumy nitylowej, zgodnych z normą EN-PN 374:2005.

Materiał z jakiego wykonane są rękawice:

Wybór odpowiednich rękawic nie zależy jedynie od materiału, ale też od marki i jakości wynikających z różnych producentów. Odporność materiału, z którego wykonane są rękawice może być określona po przeprowadzeniu testów. Dokładny czas zniszczenia rękawic musi być ustalony przez producenta.

Inne:

Stosować roboczą odzież ochronną (zgodna z normą EN 13034) – prac regularnie.

Ochrona dróg oddechowych:

Unikać wdychania par produktu. Zapewnić właściwą wymianę powietrza. W warunkach niedostatecznej wentylacji lub przekroczenia NDS składników w środowisku pracy stosować indywidualne środki ochrony dróg oddechowych – maskę lub półmaskę skompletowaną z filtrem i pochłaniaczem par typu AP2 zgodne z normą EN 140.

Zagrożenia termiczne:

Nie dotyczy.

Kontrola narażenia środowiska

Nie dopuszczać do rozprzestrzeniania się w środowisku i przedostania się do kanalizacji i cieków wodnych.

SEKCJA 9: Właściwości fizyczne i chemiczne**Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych**

Wygląd	Ciecz
Kolor	Żółty
Zapach	Specyficzny dla produktu
Wartość pH	>13
Wartość pH (roztwór 1%)	12,5

Gęstość w 20°C	1.25 kg/l
Lepkość	<30 mPa.s

Inne informacje:

Brak dodatkowych wyników badań.

SEKCJA 10: Stabilność i reaktywność**Reaktywność:**

Nie znana.

Stabilność chemiczna:

Produkt stabilny w normalnych warunkach stosowania, magazynowania i transportu przez okres 24 miesięcy od daty produkcji.

Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji:

Reaguje z kwasami z wydzieleniem ciepła. W kontakcie z niektórymi metalami (aluminium, cynk, cyna, ołów) reaguje z wydzieleniem wodoru, który może tworzyć z powietrzem mieszaninę wybuchową

Warunki, których należy unikać:

Unikać podwyższonej temperatury, bezpośredniego działania promieni słonecznych, gorących powierzchni i otwartego ognia.

Materiały niezgodne :

Silne kwasy.

Niebezpieczne produkty rozkładu:

Brak.

SEKCJA 11: Informacje toksykologiczne**Informacje dotyczące skutków toksykologicznych:**

- a) toksyczność ostra: brak danych
- b) działanie drażniące: nie wykazuje
- c) działanie żrące: powoduje poważne oparzenia
- d) działanie uczulające: nie wykazuje
- e) toksyczność dla dawki powtarzalnej: brak danych
- f) rakotwórczość: nie wykazuje
- g) mutagenność: nie wykazuje
- h) szkodliwe działanie na rozrodczość: nie wykazuje

Informacje dotyczące prawdopodobnych dróg narażenia:

Kontakt ze skórą: powoduje poważne oparzenia

Kontakt z oczami: powoduje poważne oparzenia, może powodować trwałe uszkodzenie oczu

Układ oddechowy: wdychanie stężonych par produktu może powodować podrażnienia błon śluzowych nosa, gardła i dalszych odcinków układu oddechowego, problemy z oddychaniem, kaszel, duszności.

Przewód pokarmowy: spożycie preparatu wywołuje objawy zatrucia pokarmowego – bóle brzucha, nudności, wymioty; wywołuj oparzenia chemiczne błon śluzowych jamy ustnej, języka, gardła i dalszych odcinków przewodu pokarmowego z ryzykiem perforacji.

Opóźnione, bezpośrednie oraz przewlekłe skutki krótko- i długotrwałego narażenia:

Brak danych.

Skutki wzajemnego oddziaływania:

Brak danych.

SEKCJA 12: Informacje ekologiczne

Szczegółowe badania nad działaniem mieszaniny na środowisko nie były prowadzone. Mieszanina nie zawiera składników sklasyfikowanych jako niebezpieczne dla środowiska. Poprzez zmianę pH może wpływać negatywnie na organizmy wodne. Nie należy dopuszczać do przedostania się do wód gruntowych, kanalizacji i cieków wodnych.

Toksyczność:

Brak danych.

Zdolność do bioakumulacji:

Brak danych.

Mobilność w glebie:

Brak danych.

Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB:

Brak danych.

Inne szkodliwe skutki działania:

Brak danych.

SEKCJA 13: Postępowanie z odpadami**Metody unieszkodliwiania odpadów:**

Utylizacją odpadów i opakowań jednorazowych powinny się zająć wyspecjalizowane firmy, sposób utylizacji odpadów należy uzgodnić z właściwym terenowo wydziałem ochrony środowiska. Pozostałość składować w oryginalnych pojemnikach. Utylizować zgodnie z obowiązującymi przepisami. Puste, opróżnione opakowania należy poddać utylizacji zgodnie z obowiązującymi przepisami lub dostarczyć na odpowiednie wysypisko śmieci.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001r w sprawie katalogu odpadów (DZ.U. Nr 112, poz. 1206).

Dyrektywa Rady Nr 75/442/EEC w sprawie odpadów, Dyrektywa Rady Nr 91/689/EEC w sprawie odpadów niebezpiecznych, Decyzja komisji Nr 2000/532/EC z 3 maja 2000r podająca wykaz odpadów, OJ Nr L 226/3 z 6 września 2000r, wraz z decyzjami zmieniającymi.

SEKCJA 14: Informacje dotyczące transportu

Numer UN (numer ONZ): 1719

Prawidłowa nazwa przewozowa UN: MATERIAŁ ŻRĄCY, CIEKŁY, ZASADOWY I.N.O.

Klasa(-y) zagrożenia w transporcie: 8

Grupa pakowania: II

Zagrożenia dla środowiska: -

Szczególne środki ostrożności dla użytkowników: -

Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL 73/78 i kodeksem IBC: -

SEKCJA 15: Informacje dotyczące przepisów prawnych

Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny:

1. Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń, stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) z późn. zm.
2. ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 453/2010 z dnia 20 maja 2010 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH).
3. Ustawa z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (DZ.U. Nr 63, poz. 322.).
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003r w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (DZ.U. Nr 171 poz. 1666 z późn. zm.).
5. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2008r nr 1272/2008 (CLP) – (art. 55, zał. VI, tab. 3.2) z późn. zm.
6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 marca 2009r w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz niektórych preparatów chemicznych. (DZ.U. Nr 53, poz. 439).

Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 453/2010 z 20.05.2010r.

7. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 kwietnia 2004r w sprawie określenia wzorów oznakowania opakowań (DZ.U. Nr 94, poz. 927).
8. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 kwietnia 2010r w sprawie substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych, których opakowania zaopatruje się w zamknięcia utrudniające otwarcie przez dzieci i wyczuwalne dotykiem ostrzeżenie o niebezpieczeństwie (Dz. U. 83 poz. 544).
9. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r o odpadach (DZ.U. Nr 62 poz. 628 z późn. zm.).
10. Ustawa z dnia 11 maja 2001r o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (DZ.U. Nr 63, poz. 638 z późn. zm.).
11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001r w sprawie katalogu odpadów (DZ.U. Nr 112, poz. 1206).
12. Dyrektywa Rady Nr 75/442/EEC w sprawie odpadów, Dyrektywa Rady Nr 91/689/EEC w sprawie odpadów niebezpiecznych, Decyzja komisji Nr 2000/532/EC z 3 maja 2000r podająca wykaz odpadów, OJ Nr L 226/3 z 6 września 2000r, wraz z decyzjami zmieniającymi.
13. Ustawa z dnia 28 października 2002r o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (DZ.U. Nr 199, poz. 1671 z późn. zm.)
14. Oświadczenie Rządowe z dnia 16 stycznia 2009r w sprawie wejścia w życie zmian w załączniku A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957r (DZ.U. Nr 27, poz. 162z późn. zm).
15. Przepisy ADR – stan prawny od 1 stycznia 2011r.
16. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002r w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (DZ.U. Nr 217, poz. 1833 z późn. zm.).
17. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 1 grudnia 2004r w sprawie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (DZ.U. Nr 280, poz. 2771 z późn. zm.).
18. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004r w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 11, poz. 86 z późn. zm.).
19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2003r w sprawie substancji stwarzających szczególnie zagrożenie dla środowiska (DZ.U. Nr 217, poz.2141).

Ocena bezpieczeństwa chemicznego:

Brak oceny bezpieczeństwa chemicznego dla mieszaniny.

SEKCJA 16: Inne informacje**Zwroty R i H:**

R35 – powoduje poważne oparzenia

R36/38 – działa drażniąco na oczy i skórę.

H314 – powoduje poważne oparzenia skóry oraz uszkodzenia oczu.

H315 – działa drażniąco na skórę

H319 – działa drażniąco na oczy

Opis użytych skrótów, akronimów i symboli:

C – produkt żrący

Xi – produkt drażniący.

Skin Corr. 1A - działanie żrące na skórę kat. 1A

Skin Irrit.2 – działanie drażniące na skórę.

Eye Irrit.2 – działanie drażniące na oczy

Szkolenia:

Przed przystąpieniem do pracy z produktem obowiązkowo poddać pracowników szkoleniu BHP w związku z występowaniem w środowisku pracy czynników chemicznych. Przeprowadzić, udokumentować i zapoznać pracowników z wynikami oceny ryzyka zawodowego na stanowisku pracy związanym z występowaniem czynników chemicznych.

- Wydanie z 08.04.2011
- Wersja PL 1.0 z 26.09.2011

Dokonano zmian w karcie charakterystyki zgodnie z ROZPORZĄDZENIEM KOMISJI (UE) NR 453/2010 z dnia 20 maja 2010 r. załącznik I.

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

Zał. I do Rozporządzenia (UE) 453/2010 z dnia 20 maja 2010r.

Przepisy prawne przytoczone w sekcji 15 karty

Informacje Biura do Spraw Substancji Chemicznych.

Karta charakterystyki producenta mieszaniny Økoren Bistro.

Informacje zawarte w karcie charakterystyki dotyczą wyłącznie preparatu wymienionego w tytule. Dane zawarte w karcie należy traktować wyłącznie jako pomoc dla bezpiecznego stosowania produktu **Økoren Bistro**. Ponieważ warunki magazynowania, transportu i stosowania są poza naszą kontrolą, nie mogą stanowić gwarancji w sensie prawnym. W każdym przypadku należy przestrzegać przepisów ustawowych i ewentualnych praw osób trzecich. *Karta nie stanowi oszacowania zagrożeń w miejscu pracy*. Produktu nie należy wykorzystywać do innych celów niż podane w sekcji 1 bez uprzedniej konsultacji z firmą **NORDEN Sp. z o.o.**

Opracowano w SPIN-DORADZTWO www.spin-doradztwo.pl dla **NORDEN Sp. z o.o.**